

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

10 септември 2009 година *

По дело C-416/07

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 4 септември 2007 г.,

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-жа Н. Tserera-Lacombe и г-н F. Erlbacher, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Република Гърция, за която се явяват г-жа S. Charitaki, г-жа S. Papaioannou и г-жа Е.-М. Mamoyna, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник,

* Език на производството: гръцки.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н А. Rosas, председател на състав, г-н J. Klučka (докладчик), г-н U. Lõhmus, г-жа P. Lindh и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа K. Sztranc-Sławiczek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 януари 2009 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 2 април 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че като не е взела всички необходими мерки за това:

— всеки превозвач на животни да получи разрешение от компетентния орган и да е регистриран по начин, даващ възможност на последния орган бързо да

го идентифицира, по-специално в случай на неспазване на правилата относно хуманно отношение към животните по време на превоз,

- компетентните органи да извършват задължителен контрол на маршрутните планове/маршрутните разписания,

- да предвиди във фериботните пристанища или близо до тях инсталации за почивка на животните след разтоварването им от корабите,

- да гарантира извършването на ефективни проверки на превозните средства и на животните,

- да се налагат ефикасни, съразмерни и възпиращи санкции в случай на повторно извършени и тежки нарушения на разпоредбите относно защитата на животните по време на превоз,

- да гарантира спазването на правилата относно зашеметяването на животните при клане и

- да гарантира провеждането на подходящи проверки и осигуряването на подходящ контрол върху кланиците,

Република Гърция не е изпълнила задълженията си по член 5, част А, точка 1, буква а), подточки i) и ii), член 5, част А, точка 2, буква б) и член 5, част А, точка 2, буква г), подточка i), първо тире, като и членове 8 и 9 и член 18, параграф 2 от Директива № 91/628/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1991 година за защита на животните по време на транспорт и за изменение на Директиви 90/425/ЕИО и 91/496/ЕИО (ОВ L 340, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 10, стр. 182), изменена с Регламент (ЕО) № 806/2003 на Съвета от 14 април 2003 година (ОВ L 122, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 126, наричана по-нататък „Директива 91/628“), по точка 7, буква б) в глава VII, точка 48 от приложението към същата директива, а след 5 януари 2007 година — по член 5, параграф 4, член 6, параграф 1, член 13, параграфи 3 и 4, член 15, параграф 1, членове 25 и 26 и член 27, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 година относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97 (ОВ L 3, 2005 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 62, стр. 3), както и по член 3, член 5, параграф 1, буква г), член 6, параграф 1 и член 8 от Директива № 93/119/ЕО на Съвета от 22 декември 1993 година относно защитата на животните по време на клане или умъртвяване (ОВ L 340, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 14, стр. 157), изменена с Регламент № 1/2005 (наричана по-нататък „Директива 93/119“).

Правна уредба

Общностна правна уредба

Директива 91/628

2 Член 5, част А, точка 1, буква а), подточки i) и ii) от Директива 91/628 гласи:

„Държавите членки гарантират, че:

1) всеки превозвач:

а) е:

- i) регистриран по начин, даващ възможност на компетентния орган бързо да идентифицира лицето в случай на несъответствие с изискванията на настоящата директива;
- ii) обезпечен с разрешение, което е валидно за всякакъв транспорт на гръбначни животни, извършван на една от териториите, посочени в приложение I към Директива 90/675/ЕИО, което разрешение е дадено от компетентния орган на държавата членка на установяване, или, ако става въпрос за предприятие, установено в трета страна, от компетентния орган на държава членка на Европейския съюз, и което е предмет на писмено поемане на задължение от лицето, отговорно за предприятието, осъществяващо транспортирането, за спазване на изискванията на действащото ветеринарно законодателство на Общността.“

3 Съгласно член 5, част А, точка 2, буква б) от посочената директива:

„Държавите членки гарантират, че:

[...]

2) превозвачът:

[...]

б) съставя маршрутен план за животните, посочени в член 1, параграф 1, буква а), които ще се търгуват между държавите членки или ще се изнасят в трети страни, също и в случаите, когато времето на пътуване превишава осем часа, който маршрутен план отговаря на образеца в глава VIII от приложението, и който се прикрепя към здравния сертификат по време на пътуването, като в него също така са посочени всички пунктове за спиране и за прехвърляне.“

4 Член 5, част А, точка 2, буква г), подточка i), първо тире от същата директива гласи:

„Държавите членки гарантират, че:

[...]

2) превозвачът:

г) гарантира следното:

і) че оригиналното копие на маршрутния план, посочен в буква б):

— е надлежно съставено и попълнено от подходящите лица в подходящото време.“

5 Член 8 от Директива 91/628 гласи:

„Държавите членки гарантират, в съответствие с принципите и правилата за контрол, определени в Директива 90/425/ЕИО, осъществяването на контрол от компетентните органи за спазване на изискванията на настоящата директива, чрез извършване на недискриминационни проверки на:

- а) транспортните [другаде в текста „превозните“] средства и животните по време на автомобилен транспорт;
- б) транспортните [другаде в текста „превозните“] средства и животните, пристигащи на тяхното местоназначение;
- в) транспортните [другаде в текста „превозните“] средства и животните на пазари, на местата за експедиция, на пунктовете за спиране и за прехвърляне;
- г) данните в придружаващите документи.

Такива проверки трябва да бъдат извършвани върху подходяща извадка от животните, транспортирани всяка година в рамките на всяка държава членка, като могат да бъдат извършвани по едно и също време с проверки, които се извършват за други цели.

Компетентният орган във всяка държава членка предоставя на Комисията годишен доклад, в който е посочен броят на проверките, извършени в предходната календарна година във връзка с всяка от букви а), б), в) и г), и който включва информация за всички съобщени нарушения и предприетите в резултат на това действия от компетентния орган.

Освен това, когато компетентният орган на държава членка разполага с информация, от която може да съди за наличието на нарушение, могат да бъдат извършени също така проверки и по време на транспортирането на животните на нейна територия.

Този член не засяга проверките, които се извършват като част от задачите, провеждани по недискриминационен начин от компетентните органи, отговорни за общото приложение на законите в държавите членки.“

6 По смисъла на член 9, параграф 1 от посочената директива:

„Ако по време на транспортирането се установи, че разпоредбите на настоящата директива не се спазват или не са спазени, компетентният орган на мястото, където е констатирано това, изисква от отговорните за конкретното транспортно средство лица да вземат всяка мярка, която компетентният орган счита за необходима, за да се гарантира хуманно отношение към животните.

В зависимост от обстоятелствата по всеки случай тази мярка може да включва:

- а) приключване на пътуването и връщане на животните на мястото на експедиция по най-краткия маршрут, при условие че тази мярка не предизвиква ненужно страдание за животните;
- б) съответно подслоняване на животните и полагане на грижи за тях до разрешаване на проблема;
- в) клане на животните по хуманен начин. Местоназначението и използването на трупове на тези животни се уреждат съгласно разпоредбите на Директива 64/433/ЕИО.“

7 Член 18, параграф 2 от същата директива гласи:

„В случай на повторни нарушения на настоящата директива, или нарушение, свързано с причиняване на тежко страдание на животните, държавата членка, без да се засягат другите предвидени санкции, взема необходимите мерки, за да поправи констатираните недостатъци, като може да прибегне включително до временно преустановяване или отнемане на разрешението, посочено в член 5 точка А, 1, буква а), ii).

Държавите членки, при транспониране на разпоредбите в тяхното национално законодателство, предвиждат мерките, които те ще вземат за поправяне на констатираните недостатъци.“

- 8 Точка 48 от приложението към Директива 91/628, озаглавена „Интервали за поене и хранене, време за пътуване и периоди на почивка“ включва точка 7, буква б), която предвижда:

„В случаите на морски транспорт по редовна и директна връзка между две географски точки на Общността с превозни средства, натоварени на плавателни съдове без разтоварване на животните, последните трябва да бъдат оставени да починат за 12 часа след разтоварване в пристанището на местоназначението или в непосредствена близост до него, освен ако времето на пътуване по море позволява такова пътуване да бъде включено в общата схема на точки 2 до 4. [посочената точка 48].“

Директива 93/119

- 9 Член 3 от Директива 93/119 гласи:

„Придвижването, настаняването, фиксирането, зашеметяването, клането или умъртвяването на животните се извършват по начини, които намаляват до минимум възбудата, болката и страданието им.“

- 10 Член 5, параграф 1, буква г) от посочената директива предвижда:

„Еднокопитните и преживните животни, свинете, зайците и птиците, вкарани в кланицата за клане, се:

[...]

г) обезкървяват в съответствие с разпоредбите на приложение Г.“

11 По смисъла на член 6, параграф 1 от същата директива:

„Инструментите, оборудването и апаратурата, използвани за фиксиране, зашеметяване или умъртвяване, трябва да са проектирани, изработени, поддържани и използвани по такъв начин, че да се получи бързо и ефективно зашеметяване или умъртвяване в съответствие с разпоредбите на настоящата директива. Компетентните органи проверяват съответствието на инструментите, оборудването и апаратурата, използвани за фиксиране, зашеметяване или умъртвяване, с горепосочените принципи и редовно извършват проверки, за да установят дали те се поддържат в добро състояние и могат да изпълняват посоченото по-горе предназначение.“

12 Член 8 от Директива 93/119 гласи:

„Инспекциите и контролът в клиниците са отговорност на компетентните органи, на които винаги се осигурява свободен достъп до всички части на клиниците с цел установяване спазването на настоящата директива. Но подобни инспекции и контрол могат да се извършват заедно с проверките за други цели.“

Процедура, предхождаща съдебното производство

- 13 От 1998 г. Службата по храните и ветеринарните въпроси на генерална дирекция „Здравеопазване и защита на потребителите“ на Комисията (наричана по-нататък „СХВВ“) провежда мисии в Гърция, за да провери ефективността на приваждането в изпълнение на общностните разпоредби в областта на защита на животните по-специално по време на превоз и при клане.
- 14 В хода на много от тези мисии, проведени в периода 1998—2006 г., СХВВ установява, че посочените общностни разпоредби не са били спазени. Комисията се основава по-специално на мисии № 8729/2002 от 18 до 20 ноември 2002 г., № 9002/2003 от 13 до 17 януари 2003 г., № 9176/2003 от 21 до 25 юли 2003 г., № 9211/2003 от 15 до 19 септември 2003 г. и № 7273/2004 от 4 до 8 октомври 2004 г.
- 15 На 13 юли 2005 г. Комисията изпраща официално уведомително писмо на Република Гърция относно неадекватното прилагане и приваждане в изпълнение на някои разпоредби на Директиви 91/628 и 93/119, както и на член 10 ЕО, на което тази държава членка отговаря с писмо от 20 септември 2005 г.
- 16 След многократен обмен на информация и след като провежда от 21 февруари до 1 март 2006 г. мисия № 8042/2006, Комисията издава мотивирано становище, с което отправя покана към Република Гърция да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с него в срок от два месеца, считано от получаването му. Тази държава членка изпраща отговор на 8 септември 2006 г.
- 17 От 4 до 15 септември 2006 г. СХВВ провежда мисия № 8167/2006, за да провери спазването на общностните разпоредби относно хуманното отношение към животните и в доклада си потвърждава констатираните преди това нарушения и недостатъци в тази област.

18 При тези обстоятелства Комисията решава да предяви настоящия иск.

По иска

По допустимостта

Доводи на страните

- 19 Република Гърция оспорва възприетия от Комисията в нейния иск общ подход. Тя счита, че посоченият иск е изцяло неясен и трябва да бъде обявен за недопустим.
- 20 Най-общо, тя поддържа, че в определения с мотивираното становище срок Комисията не посочва конкретни факти и не предоставя доказателства, които позволяват да се установи съществуващото положение по отношение на всяко твърдяно неизпълнение на задължения. Според тази държава членка обаче за да може, като се зачита правото ѝ на защита, да се извърши съдебна преценка на разглежданите факти, Комисията е трябвало да посочи разумен брой конкретни факти, поради естеството на които е можело да се установи, от една страна, твърдяното нарушение на общностното право, и от друга страна, че това нарушение продължавало поне до изтичането на определения в мотивираното становище срок.
- 21 Комисията, напротив, счита, че въпросът за спазването на общностното законодателство относно защитата на животните по време на превоз и по време на клане може да разгледа общо, в рамките на една-единствена процедура. Нищо не пречело тя да се позове на няколко правни основания, изведени не от изолирана фактическа констатация, а от значителен брой разкрити от СХВВ

случаи, които водят до структурирано и общо нарушение на задълженията на Република Гърция в областта на защитата на животните по време на превоз и при клане.

- 22 Следователно според Комисията е допустим иск за установяване на неизпълнение от Република Гърция на задълженията ѝ по Директиви 93/119 и 91/628, както и от 5 януари 2007 г., т.е. след изтичането на определения в мотивираното становище срок по Регламент № 1/2005.

Съображения на Съда

- 23 Що се отнася до възприетия от Комисията общ подход, на първо място следва да се отбележи, че без да се накърнява задължението на Комисията да понесе доказателствената тежест, която тежи върху нея в производството по член 226 ЕО, Договорът за ЕО не съдържа разпоредби, които не допускат общото разглеждане на значителен брой случаи, въз основа на които Комисията счита, че държава членка многократно и за продължителен период от време не е изпълнявала задълженията си по общностното право (Решение от 26 април 2007 г. по дело Комисия/Италия, C-135/05, Сборник, стр. I-3475, точка 20).
- 24 По-нататък следва да се посочи, че според постоянната съдебна практика дори приложимата национална правна уредба сама по себе си да е съвместима с общностното право, неизпълнение на задължения може да произтича от наличието на административна практика, която нарушава това право, когато притежава в определена степен траен и общ характер (вж. по-специално Решение от 12 май 2005 г. по дело Комисия/Италия, C-278/03, Recueil, стр. I-3747, точка 13 и Решение от 26 април 2007 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 21).

- 25 На последно място следва да се припомни, че Съдът вече е приел за допустими иски, предявени от Комисията при сходни положения, по-специално в Решение от 6 октомври 2005 г. по дело Комисия/Гърция (C-502/03), където Комисията изтъква именно структурирано и общо нарушение от тази държава членка на членове 4, 8 и 9 от Директива 75/442/ЕИО на Съвета от 15 юли 1975 година относно отпадъците (ОВ L 194, стр. 39), изменена с Директива 91/156/ЕИО на Съвета от 18 март 1991 година (ОВ L 78, стр. 32), или в Решение от 29 март 2007 г. по дело Комисия/Франция (C-423/05), където се посочва нарушение на същите членове, както и на член 14 от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци (ОВ L 182, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 5, стр. 94). Нищо не пречи подобен подход да бъде транспониран в областта на защитата на животните.
- 26 Следователно общият подход, възприет от Комисията в рамките на нейния иск, е допустим.
- 27 Що се отнася до допустимостта на правните основания на иска относно разпоредбите на Регламент № 1/2005, който отменя и заменя Директива 91/628, считано от 5 януари 2007 г., т.е. след изтичането на определения в мотивираното становище срок, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика наличието на неизпълнение на задължения в рамките на иск, предявен по член 226 ЕО, трябва да се преценява с оглед на действащото общностно законодателство към момента на изтичането на срока, който Комисията е определила за съответната държава членка, за да се съобрази с нейното мотивирано становище (вж. по-специално Решение от 10 септември 1996 г. по дело Комисия/Германия, C-61/94, Recueil, стр. I-3989, точка 42 и Решение от 5 октомври 2006 г. по дело Комисия/Белгия, C-377/03, Recueil, стр. I-9733, точка 33).
- 28 Както обаче Съдът вече е приел и както посочва генералният адвокат в точка 35 от заключението си, макар исканията, съдържащи се в исквата молба, по принцип да не могат да бъдат разпростирани отвъд твърдяното в разпоредителната част на мотивираното становище неизпълнение на задължение, това не променя обстоятелството, че е допустимо Комисията да иска установяване на неизпълнение на задължения, източникът на които е в първоначалния текст на общностен акт, впоследствие изменян или отменян, които са запазени с разпоредбите на нов общностен акт (вж. в това отношение Решение от 9 ноември 1999 г. по дело Комисия/Италия, C-365/97, Recueil, стр. I-7773, точка 36 и Решение от 12 юни 2003 г. по дело Комисия/Италия, C-363/00, Recueil, стр. I-5767, точка 22). Обратно, предметът на спора не би могъл да бъде

разпростиран към задължения, произтичащи от нови разпоредби, които нямат еквивалент в първоначалната версия на съответния акт, тъй като това би означавало нарушение на съществени за редовността на производството по установяване на неизпълнението процесуални изисквания (вж. по-специално Решение от 12 юни 2003 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 22).

29 Следователно съдържащите се в исковата молба на Комисията искания, насочени към това да се установи, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по Регламент № 1/2005, са по принцип допустими, при условие че задълженията по Регламент № 1/2005 са сходни на тези по Директива 91/628.

30 Трябва да се отбележи обаче, че в отговор на поставен в хода на устното производство въпрос Комисията уточнява, че настоящият иск за установяване на неизпълнение на задължения трябва да се тълкува в смисъл, че той всъщност се отнася само до разпоредбите на Директива 91/628, но не и до тези на Регламент № 1/2005, които са били посочени с цел да се докаже, че практиката на гръцките органи притежава в определена степен траен характер.

31 При тези обстоятелства преценката на Съда следва да бъде сведена до основателността на твърденията за нарушение, свързани с разпоредбите на Директива 91/628.

По повдигнатите от Комисията твърдения за нарушение

32 Най-напред следва да се припомни, че в рамките на производство за установяване на неизпълнение на задължения по член 226 ЕО задължение на Комисията е да докаже наличието на твърдяното неизпълнение. Именно тя трябва да представи пред Съда необходимите доказателства, въз основа на които той да провери дали е налице неизпълнение на задължения, без тя да може да се

основава на някаква презумпция (вж. в този смисъл Решение от 25 май 1982 г. по дело Комисия/Нидерландия, 96/81, Recueil, стр. 1791, точка 6 и Решение от 26 април 2007 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точка 26).

- 33 Когато Комисията е представила достатъчно доказателства, от които може да се установи наличието на определени факти, случили се на територията на държава членка ответник, последната е длъжна да оспори подробно и по същество така предоставената информация и произтичащите от нея последици (вж. в този смисъл Решение от 22 септември 1988 г. по дело Комисия/Гърция, 272/86, Recueil, стр. 4875, точка 21 и Решение от 9 ноември 1999 г. по дело Комисия/Италия, посочено по-горе, точки 84 и 86).
- 34 В случая за да докаже основателността на иска си, Комисията се основава на констатациите, направени по време на мисии № 8729/2002, № 9002/2003, № 9176/2003, № 9211/2003, № 7273/2004, № 8042/2006 и № 8167/2006.
- 35 Следователно в съответствие с цитираната в точка 32 от настоящото решение съдебна практика за всяко правно основание следва да се провери дали посочените констатации могат да докажат неизпълнение на произтичащите от общностното право задължения.

По твърдението за нарушение на член 5, част А, точка 1, буква а), подточки i) и ii) от Директива 91/628

— Доводи на страните

- 36 Въз основа на направените от СХВВ констатации по време на мисии № 7273/2004 и № 8042/2006 Комисията приема, че Република Гърция не е взела необходимите мерки за това всеки превозвач на животни да получи разрешение от компетентния орган и да бъде регистриран по начин, даващ възможност на

последния бързо да го идентифицира в случай на неспазване на правилата относно хуманно отношение към животните по време на превоз.

37 Комисията подчертава, че в рамките на мисия № 7273/2004 инспекторите на СХВВ са констатирани, че някои превозвачи не притежават разрешение или че срокът на издаденото им разрешение е изтекъл. Освен това, от мисия № 8042/2006 следва, че въпреки някои подобрения, правилата относно разрешенията и идентификацията на превозвачите не са били спазени в достатъчна степен. Комисията подчертава, че макар да съществуват списъци на превозвачите, те невинаги са били актуализирани. Тя добавя, че списъците на превозвачите са непълни, тъй като не съдържат информация относно товарната повърхност.

38 Република Гърция изтъква по същество, че идентифицирането на невалидно разрешение по време на мисия № 7273/2004, което представлява изолиран случай, не можело да обоснове преценката, с която се признава недостатък на самата система, още повече че посоченото разрешение вече е било идентифицирано от компетентния национален орган.

39 Освен това тази държава членка поддържа, че Директива 91/628 не предвижда изискване регистрите на превозвачите да съдържат данни за писменото поемане на задължение от последните да се съобразяват с изискванията на посочената директива или относно мястото на товарене на животните. В това отношение Комисията счита, че формулировката на член 5, част А, точка 1, буква а), подточки i) и ii) от Директива 91/628 е в противоречие с този довод.

40 Република Гърция посочва също, че е взела мерки, за да осигури спазването на общностното законодателство. Според нея по-специално фактът, че регионалните органи са били информирани за препоръките на общностните инспектори, както и организирането на семинари за обучение на шофьорите и лицата, придружаващи животните, а също и на ветеринарните лекари, трябвало да се

тълкува като положителен елемент, който доказва, че гръцките органи постоянно следят за правилното прилагане на общностното законодателство.

- 41 Комисията обаче отговаря, че макар организирането на подобни семинари да представлява положителна мярка, то не може да замести официалните проверки на националните органи в съответствие с общностното законодателство.

— Съображения на Съда

- 42 Що се отнася до довода, че списъците на превозвачите са непълни, тъй като не съдържат информация относно товарната повърхност, е достатъчно да се отбележи, че от формулировката на член 5, част А, точка 1, буква а) от Директива 91/628 по никакъв начин не следва, че такава информация може да бъде изисквана.

- 43 Следователно този довод не може да бъде приет.

- 44 Що се отнася до довода, че списъците на превозвачите невинаги са били актуализирани, следва да се посочи, че поради неопределения си характер той не отговаря на припомнената в точка 32 от настоящото решение съдебна практика, според която задължение на Комисията е да докаже наличието на твърдяното неизпълнение и да представи пред Съда необходимите доказателства, въз основа на които той да провери дали е налице неизпълнение на задължения.

- 45 Всъщност при липсата на конкретни данни по-специално относно броя на списъците или относно общия брой на проверените списъци единствено обстоятелството, че някои списъци на превозвачите не са актуализирани, не е достатъчно да докаже, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по член 5, част А, точка 1, буква а) от Директива 91/628.
- 46 При всички случаи, както посочва генералният адвокат в точка 54 от заключението си, изглежда не може да се констатира, че гръцките органи са установили административна практика, която притежава в определена степен траен и общ характер, тъй като посочените от Комисията в подкрепа на това правно основание доказателства се отнасят до констатации, направени през 2006 г., а не до по-дълъг период, в хода на който е била установена такава практика.
- 47 Що се отнася до аргумента, че някои превозвачи не са притежавали разрешение или че срокът на издаденото разрешение е бил изтекъл, следва да се посочи, че този довод не може да бъде приет, тъй като той също не съответства на припомнената в точка 32 от настоящото решение съдебна практика.
- 48 Всъщност Комисията не дава никакви конкретни данни по-специално относно превозвачите, които не разполагат с разрешение или срокът на разрешението им е изтекъл, нито относно броя на проверените превозвачи.
- 49 От това следва, че с довода на Комисията не може да се докаже наличието на административна практика, която притежава в определена степен траен и общ характер и която противоречи на задълженията на Република Гърция по член 5, част А, точка 1, буква а) от Директива 91/628.
- 50 С оглед на гореизложеното следва да се приеме, че твърдението за нарушение на член 5, част А, точка 1, буква а), подточки i) и ii) от Директива 91/628 е неоснователно.

По твърдението за нарушение на член 5, част А, точка 2, буква б) и буква г), подточка і), първо тире, както и на член 8, първа алинея, букви б) и г), и член 9 от Директива 91/628

— Доводи на страните

- 51 Комисията упреква Република Гърция, че не е взела необходимите мерки компетентните органи да осъществят задължителен контрол на маршрутните планове и следователно не е изпълнила задълженията си по член 5, част А, точка 2, буква б) и буква г), подточка і), първо тире, по член 8, първа алинея, букви б) и г) и по член 9 от Директива 91/628.
- 52 Комисията посочва, че по време на мисии № 9002/2003 и № 7273/2004 инспекторите на СХВВ са констатирани недостатъци, свързани с някои маршрутни планове, които не са били открити от гръцките компетентни органи. По-специално времето на пътуване, посочено в повечето проверени маршрутни планове, които са придружавали предназначенията за клане животни, превозвани от други държави членки, е непослователно и неосъществимо.
- 53 Република Гърция обаче изтъква, че циркулярно писмо от 2003 г. (наричано по-нататък „циркулярното писмо от 2003 г.“) е довело до въвеждането на адекватна система за проверка и контрол на съдържащата се в маршрутните планове информация. Освен това тя поддържа, че когато тези планове са съставени от компетентните органи на други държави членки, компетентните органи на страната по местоназначение не следва да преценяват валидността на съдържащите се в тях данни и критериите, взети предвид от органа, одобрил този план. Според Република Гърция на контрол подлежи единствено спазването на тези планове.
- 54 Комисията отговаря, че обратно на това, което твърди тази държава членка, целта на проверките на маршрутните планове, в качеството им на придружаващ документ, е да се осигури спазването на изискванията на Директива 91/628. Следователно било необходимо да се контролира не само наличието на

маршрутен план или на съдържащата се в него информация, но и законосъобразността на превоза с оглед на правилата относно хуманното отношение към животните.

55 Комисията подчертава, че тази теза се потвърждава по-специално от член 9, параграф 1 от Директива 91/628, който предвижда мерките, които трябва да бъдат предприети в случай на констатиране на неизпълнение на изискванията на посочената директива по време на превоз на животни. Следователно според нея е очевидно, че обикновената проверка на посочената в маршрутните планове информация не представлява съответстващ на изискванията на Директива 91/628 контрол.

56 Що се отнася до довода на Република Гърция относно въведената с циркулярното писмо от 2003 г. система, Комисията счита, че той е опроверган от значителен брой констатации, направени на място от инспекторите на СХВВ, от които следва, че проверките не са били осъществени по задоволителен начин.

— Съображения на Съда

57 Това правно основание се подразделя на три части.

58 Що се отнася до частта от твърдението за нарушение, свързана с неспазването на член 5, част А, точка 2, буква б) от Директива 91/628, който задължава държавите членки да гарантират, че превозвачите ще съставят маршрутен план, от предоставената на Съда преписка не следва, че Комисията е представила доказателства, които могат да докажат, че превозвачите не са съставили маршрутен план, за което имат задължение по член 5, част А, точка 2, буква б) от Директива 91/628.

- 59 Тъй като Комисията не е предоставила на Съда, в съответствие с цитираната в точка 32 от настоящото решение съдебна практика, необходимите доказателства, за да се провери наличието на неизпълнение в това отношение, тази част от твърдението за нарушение следва да бъде отхвърлена.
- 60 Що се отнася до частта от твърдението за нарушение, свързана с неспазването на член 5, част А, точка 2, буква г), подточка і), първо тире и на член 8, първа алинея, букви б) и г) от Директива 91/628, следва да се припомни, от една страна, че от посочения член 5, част А, точка 2, буква г), подточка і), първо тире произтича, че държавите членки са длъжни да гарантират, че маршрутните планове на превозвачите съдържат всички данни, посочени в глава VIII от приложението към Директива 91/628 и че тези данни са точни и подходящи. Уместно е да се отбележи, от друга страна, че от член 8, първа алинея, букви б) и г) от Директива 91/628 следва, че държавите членки са длъжни да проверяват превозните средства и животните, пристигащи на тяхното местоназначение, както и данните в придружаващите документи.
- 61 В настоящия случай обаче представените от Комисията доказателства показват по-специално че документите, които придружават животните по време на транспорт на територията на Република Гърция, не съдържат данни относно часа на тръгване и че инспекторите на СХВВ са открили нередности във вече проверени от компетентните национални органи документи. В това отношение Комисията уточнява, че копията от здравните сертификати и от маршрутните планове, придружаващи животните, идващи от Испания, Франция и Нидерландия, предназначени за клане в Република Гърция, били непоследователни и в тях липсвала важна информация. Освен това според констатациите на СХВВ декларираната продължителност на всяко пътуване в по-голямата част от маршрутните планове била непоследователна и неосъществима. Комисията цитира например случай, в който в маршрутния план липсва информация относно междинната почивка между разположено в южна Италия място и местоназначението в Република Гърция.
- 62 Освен това от доклада за мисия № 8042/2006 е видно, че при тръгването от Kilkis компетентният национален орган е отбелязал, че не е проверил маршрутния план и че при тръгването от Thesprotia компетентните национални органи са запазили оригиналните маршрутни планове, вместо да ги дадат на превозвачите, които би трябвало да ги върнат на компетентния орган в мястото на произход. Също така в Патра компетентните национални органи са проверили маршрутните планове само до пристанището по местоназначение, но не и за пътуването, което

е оставало до крайното местоназначение, поради което компетентните национални органи не са открили, че продължителността на прехода в многобройните случаи на превоз към остров Лесбос и остров Хиос е по-дълга от разрешената.

- 63 От всички уточнения на Комисията следва, че независимо от въвеждането на система за контрол на маршрутните планове вследствие на циркулярното писмо от 2003 г., не е бил осъществен контрол във всички префектури. Следователно компетентните органи не са могли да пристъпят към задължителните проверки на превозните средства, посочени в член 8, първа алинея, букви б) и г) от Директива 91/628. Освен това в случаите, при които е осъществен контрол, от същите уточнения следва, че много случаи компетентните органи не са успявали да идентифицират съществените неточности, свързани с маршрутните планове.
- 64 Следователно трябва да се направи изводът, че що се отнася до 2003 г. и 2006 г., предоставените от Комисията доказателства в подкрепа на тези твърдения за нарушение доказват, че в съответствие с цитираната в точка 32 от настоящото решение съдебна практика Република Гърция не е взела необходимите мерки, за да се съобрази със задълженията си по член 5, част А, точка 2, буква г), подточка i), първо тире и член 8, първа алинея, букви б) и г) от Директива 91/628.
- 65 Този извод не се засяга от довода на Република Гърция, че когато маршрутните планове са съставени от компетентните органи на други държави членки, компетентните гръцки органи могат да контролират само изпълнението на тези планове, но не и посочената в тях информация.
- 66 Всъщност, както правилно отбелязва Комисията, контролът на маршрутните планове има за цел да гарантира спазването на поставените с Директива 91/628 изисквания. Следователно контролът не може да се ограничи до проверка на наличието на маршрутен план или до проверка на посочената в него информация, а трябва да обхваща и това дали превозът на животни съответства на общностното законодателство за защита на животните по време на превоз.

- 67 При тези обстоятелства контролът на посочените в маршрутния план данни сам по себе си не е достатъчен за изпълнението на предвидените от Директива 91/628 задължения.
- 68 От гореизложеното следва, че частта от твърдението за нарушение, свързана с неспазване на член 5, част А, точка 2, буква г), подточка i), първо тире и на член 8, първа алинея, букви б) и г) от Директива 91/628, е основателна.
- 69 Що се отнася до частта от твърдението за нарушение, свързана с неспазването на член 9 от Директива 91/628, който задължава държавите членки да вземат всички необходими мерки, за да гарантират хуманното отношение към животните в случай на нередност, следва да се отбележи, че Комисията не е представила никакво доказателство, че компетентните органи не са реагирали адекватно, след като са констатирани неспазването на разпоредбите на Директива 91/628.
- 70 Ето защо тази част от твърдението за нарушение не може да бъде приета.

По твърдението за нарушение на точка 7, буква б) от глава VII, точка 48 от приложението към Директива 91/628

— Доводи на страните

- 71 Комисията упреква Република Гърция, че не е предвидила в гръцките фериботни пристанища или в близост до тях инсталации за почивка на животните в продължение на 12 часа след разтоварването им от корабите в случаите, когато морският транспорт е продължил повече от 29 часа.

72 Комисията подчертава по-специално, че в пристанище Игуменица е било установено, че са налице инсталации за почивка, но не е могло да бъдат използвани поради липсата на разрешение от компетентните органи.

73 Република Гърция поддържа най-напред, че Комисията не е посочила нито един конкретен случай на превоз, продължил повече от 29 часа. По-нататък тя изтъква, че точка 7, буква б) от точка 48 от приложението към Директива 91/628 не задължава държавите членки да предвидят подходящи инсталации за почивка или пунктове за спиране, които да позволят 12-часова почивка на животните, и че това е задължение единствено на превозвачите. Накрая, тази държава членка счита, че във всеки случай не съществува никакво задължение да бъдат предвидени такива инсталации за почивка, тъй като нито един морски превоз между гръцко фериботно пристанище и фериботно пристанище на друга държава членка не продължавал повече от 29 часа. В това отношение тя посочва, че продължителността на превоза между Бари (Италия) и Игуменица (основното транзитно гръцко пристанище) не превишава 10—11 часа, а продължителността на превоза между Бари и Патра не превишава 15 часа.

74 Комисията обаче оспорва всички тези доводи. От една страна, тя изтъква, че от формулировката на точка 7, буква б) ясно личи, че държавите членки са длъжни да предвидят инсталации за почивка на животните. От друга страна, тя счита, че поддържаната от Република Гърция хипотеза, че нито един превоз между гръцко фериботно пристанище и фериботно пристанище на друга държава членка не продължавал повече от 29 часа, не отговаря на действителността.

— Съображения на Съда

75 Следва да се припомни, че по силата на точка 7, буква б) от глава VII, точка 48 от приложението към Директива 91/628 в случаите на морски превоз по редовна и директна връзка между две географски точки на Общността с превозни средства, натоварени на плавателни съдове без разтоварване на животните, последните по принцип трябва да бъдат оставени да починат в продължение на 12 часа след разтоварване в пристанището по местоназначението или в непо-

средствена близост до него (вж. в това отношение Решение от 9 октомври 2008 г. по дело *Interboves*, C-277/06, Сборник, стр. I-7433, точка 27).

- 76 Макар разпоредбата да не предвижда изрично, че държавите членки са длъжни да гарантират инсталации за почивка на животните в пристанищата, това задължение е присъщо на изискването животните да бъдат оставени да починат в продължение на 12 часа след тяхното разтоварване в пристанището по местоназначение или в непосредствена близост до него. В действителност превозвачите не биха могли да спазят изискването за почивка от 12 часа, ако държавите членки не осигурят инсталации за тази цел.
- 77 Следователно уместно е да се отбележи, че Република Гърция е длъжна да предвиди такива инсталации в гръцките пристанища или в близост до тях.
- 78 В случая обаче не се оспорва, че в края на определения с мотивираното становище срок в повечето гръцки пристанища не е имало инсталации за почивка за животните.
- 79 Следва да се приеме, че като не е взела подходящи мерки, за да предвиди във фериботните пристанища или в близост до тях инсталации за почивка на животните след разтоварване от плавателните съдове, Република Гърция не е изпълнила задълженията си по точка 7, буква б) от глава VII, точка 48 от приложението към Директива 91/628.
- 80 Този извод не се засяга от довода на Република Гърция, че не съществува никакво задължение да бъдат предвидени такива инсталации за почивка, тъй като нито един морски превоз между гръцко фериботно пристанище и фериботно пристанище на друга държава членка не продължава повече от 29 часа.

- 81 В това отношение следва да се припомни, че в посоченото по-горе Решение по дело *Interboves* Съдът уточнява, че правилото, наречено „14 + 1 + 14“, предвидено точка 4, буква г) от точка 48 от приложението към Директива 91/628, трябва да се разбира в смисъл, че то позволява максимална продължителност на пътуване от 28 часа, прекъснато от минимален период на почивка от един час. Следователно следва бъде взета предвид тази продължителност.
- 82 Макар продължителността на превоз между Бари и основното транзитно гръцко пристанище да не превишавала 10—11 часа, не е изключено животните да са превозени от други пристанища на Общността и по този начин да е било възможно морският превоз да продължи по-дълго. Освен това, както правилно посочва генералния адвокат в точки 97 и 98 от заключението си, възможно е в предвидените от Директива 91/628 специални случаи да бъде наложена почивка на животните и когато продължителността на морския превоз е по-малко от 28 часа.
- 83 С оглед на гореизложеното твърдението за нарушение на точка 7, буква б) от глава VII, точка 48 от приложението към Директива 91/628 следва да се счита за основателно.

По твърдението за нарушение на член 8 от Директива 91/628

— Доводи на страните

- 84 Комисията изтъква, че от докладите за мисии № 9211/2003, № 7273/2004 и № 8042/2006 е видно, че Република Гърция не е взела мерки за извършването на достатъчно проверки на превозните средства и на животните в Гърция, за да се предотвратят случаи на незаконосъобразен превоз на животни.

85 Тя подчертава по-специално че някои гръцки префектури, сред които тези на Achaïe, на Kilkis и на Serres, не предвиждат извършването на такива проверки било поради липсата на персонал, било поради това, че вече е бил осъществен контрол в гръцките пристанища. Освен това от доклада за мисия № 9211/2003 е видно, че в гръцките департаменти е била извършена проверка само на пристанищата и на граничните пунктове, но не и в който и да било друг момент от превоза. Комисията отбелязва също, че пилотната програма, която предвижда повече проверки и която вече е посочена от Република Гърция по време на досъдебната процедура, не включва всички префектури, сред които тази на Thessalie, където по време на мисия № 9211/2003 са констатирани нередности.

86 Република Гърция изтъква, че член 8 от Директива 91/628 трябва да се тълкува в смисъл, че за да е налице нарушение на тази разпоредба, е необходимо да бъде доказана пълна липса на контрол относно защитата на животните по време на превоза им.

87 Във всеки случай тази държава членка счита, че прилагането на пилотна програма, предвиждаща извършването на проверки от смесени екипи в някои департаменти, както и налагането на санкции на превозвачите и въвеждането на различни процедури за взаимно сътрудничество с някои държави членки доказват, че гръцките органи осъществяват изисквания от общностното законодателство контрол.

88 Комисията отговаря, че за да съответства на общностните изисквания, проверката на превозните средства и на животните трябва да бъде подходяща, достатъчна и ефикасна. Според нея извършените от гръцките органи проверки на маршрутните планове не са били ефикасни и подходящи за предотвратяването на случаи на незаконосъобразен автомобилен превоз на животни.

— Съображения на Съда

- 89 Следва да се припомни, че по смисъла на член 8, първа алинея, буква а) от Директива 91/628 държавите членки гарантират осъществяването на контрол от компетентните органи за спазване на изискванията на тази директива чрез извършване на недискриминационни проверки на превозните средства и на животните по време на автомобилен превоз. Втора алинея на посочената разпоредба уточнява, че тези проверки трябва да бъдат извършвани върху подходяща извадка от животните, превозвани всяка година в рамките на всяка държава членка.
- 90 В това отношение следва да се отбележи, че от предоставените от Комисията доказателства за 2003 г. и 2006 г. е видно, че от една страна, някои префектури не предвиждат извършването на проверки на превозните средства, а от друга страна, в случаите, когато са извършени такива проверки, последните са осъществени само в пристанищата и на границата, но не и на пътя, както е предвидено в член 8 от Директива 91/628.
- 91 Следователно трябва да се направи изводът, че като не е взела мерки, за да гарантира, че ще бъдат извършени проверки на превозните средства и на животните по време на автомобилен превоз, Република Гърция не е изпълнила задълженията си по член 8 от Директива 91/628.
- 92 Този извод не може да бъде засегнат от довода на Република Гърция, че прилагането на пилотна програма, предвиждаща извършването на проверки от смесени екипи в някои департаменти, както и налагането на санкции на превозвачите и въвеждането на различни процедури за взаимно сътрудничество с някои държави членки доказват, че гръцките органи осъществяват изисквания от общностното законодателство контрол.
- 93 Всъщност следва да се констатира, че самото наличие на такава програма не е позволявало да се гарантира осъществяването на необходимия контрол.

- 94 От гореизложеното следва, че твърдението за нарушение на член 8, първа алинея, буква а) от Директива 91/628 е основателно.

По твърдението за нарушение на член 18, параграф 2 от Директива 91/628

— Доводи на страните

- 95 Въз основа на мисии № 9002/2003 и № 9211/2003 Комисията упреква Република Гърция, че не е взела подходящи мерки за налагането на ефикасни, съразмерни и възпиращи санкции в случаи на повторно извършени или тежки нарушения на разпоредбите относно защитата на животните по време на превоз.

- 96 Република Гърция обаче изтъква, че Комисията не посочва никакъв конкретен факт в подкрепа на тези упреци. При всички случаи, тя поддържа, че компетентните органи налагат ефикасни, съразмерни и възпиращи санкции, което било доказано със списъка на решенията за налагане на административни глоби, цитиран в точка 18 от писмената защита.

— Съображения на Съда

- 97 Следва да се отбележи, че член 18, параграф 2 от Директива 91/628 задължава държавите членки в случай на повторни нарушения на посочената директива или нарушение, свързано с причиняване на тежко страдание на животните, да вземат необходимите мерки за поправяне на констатираните недостатъци.

98 Комисията се опитва да докаже неефикасността на въведената от Република Гърция система, като посочва, че основният контрол е слаб, че броят на писмените предупреждения е незначителен и че производствата по изпълнение на санкциите са проблемни. От доклада на СХВВ за мисия № 9211/2003 е видно по-специално че през 2002 г. са били отправени девет устни предупреждения, шестнадесет писмени предупреждения и е била наложена една административна глоба за общо 26 нарушения. Освен това за периода 2001—2002 г. няма нито едно прекратяване или отнемане на разрешение за превоз. В посочения доклад се подчертава също, че са били направени четири предложения за налагане на глоби на стойност 3000 EUR с оглед на санкционирането на извършените нарушения в един департамент, но не са били наложени глоби.

99 Както обаче правилно отбелязва генералният адвокат в точка 141 от заключението си, поради своя неточен и общ характер съдържащите се в тези доклади констатации не могат да докажат, че Република Гърция не е изпълнила задълженията си по член 18, параграф 2 от Директива 91/628.

100 Всъщност Комисията не е представила никакво доказателство за повторността на нарушенията, нито относно тежестта на причинените с това нарушение страдания на животните. При липсата на такива доказателства обаче не може да се констатира нарушение на член 18, параграф 2 от Директива 91/628.

101 При тези обстоятелства твърдението за нарушение на член 18, параграф 2 от Директива 91/628 следва да се отхвърли.

По твърдението за нарушение на член 3, член 5, параграф 1, буква г) и член 6, параграф 1 от Директива 93/119

— Доводи на страните

- 102 Комисията твърди, че Република Гърция не е взела подходящи мерки, за да гарантира спазването на правилата относно зашеметяването на животните при клане.
- 103 Комисията отбелязва, че по време на мисии № 9002/2003 и № 7273/2004 СХВВ установява, че в някои от посетените кланици надзорът върху зашеметяването на свинете и на овцете е недостатъчен и че следователно е възможно животните да не са били зашеметени по ефикасен начин в нарушение на Директива 93/119. Установено е също, че в нарушение на параграф 1 от приложение Г към същата директива интервалите между зашеметяването и обезкръвяването са твърде дълги, така че е възможно животните да са идвали в съзнание при извършване на последното.
- 104 Освен това Комисията изтъква, че по време на мисия № 8042/2006 СХВВ отново открива недостатъци, свързани със зашеметяването на животните. Поспециално инспекторите на СХВВ установяват липсата на поддръжка на апаратурата за зашеметяване, лошото функциониране на апаратурата за зашеметяване, отсъствието на подходяща подкрепа и прекалено дълги интервали между зашеметяването и обезкръвяването.
- 105 Република Гърция отново счита, че Комисията основава заключенията си на обикновени съмнения и на вероятности, без да посочва конкретни случаи.

106 Тази държава членка поддържа, че във всеки случай констатираните пропуски са минимални и се отнасят до изолирани случаи, за които са били наложени санкции. Освен това тя изтъква, че наличието на провеждащи се обучения и предаването на информация на ветеринарните лекари позволяват да се запълнят тези пропуски.

107 В писмената си реплика Комисията посочва по същество, че обратно на това, което изглежда счита Република Гърция, не става дума дали Комисията е могла да установи, че животните са били с напълно притъпени сетива в клиниците, подложени на контрол. Вместо това ставало дума по-скоро да се установи дали оборудването, необходимо за зашеметяването и умъртвяването, е използвано бързо и ефективно, за да се избегне евентуалното страдание на животните, в съответствие с разпоредбите на член 6, параграф 1 от Директива 93/119.

— Съображения на Съда

108 Следва да се припомни, че член 3, член 5, параграф 1, буква г) и член 6, параграф 1 от Директива 93/119 са насочени към ограничаване на възбудата, болката и страданието на животните, предназначени за консумация от човека. По-специално член 3 от същата налага да се спестят на животните страданията, които могат да бъдат избегнати преди и по време на клането. Директива 93/119 предвижда също, съответно в член 5, параграф 1, буква г) и член 6, параграф 1, че те трябва да бъдат обезкървени бързо и ефективно и че инсталациите, използвани за зашеметяването им, както и за умъртвяването им, трябва да бъдат добре поддържани и използвани ефективно.

109 В случая обаче представените от Комисията доказателства, възпроизведени в точки 153—155 от заключението на генералния адвокат, показват именно че макар в три от посетените от инспекторите на СХВВ по време на мисия № 9002/2003 клиници, оборудването, използвано за зашеметяване на животните, и поддръжката на това оборудване да отговарят в основни линии на общностните разпоредби, е било установено, че в една от тези клиници свинете не са били зашеметени ефективно с материал, предизвикващ електрошок. Срещат се и други проблеми, свързани със зашеметяването на животните. В една от клиниците фиксирането, зашеметяването и обезкървяването на три крави е продължило

един час. Освен това интервалът от време между зашеметяването и клането на две говеда е бил 120 секунди, което е позволило на животните да дойдат в съзнание. По същия начин при клането на овце интервалът между зашеметяването и клането е бил толкова дълъг (37 секунди), че животните са могли да дойдат в съзнание.

- 110 Освен това от доклада за мисия № 7273/2004 е видно, че в една кланица в департамент Fthiotida не е имало оборудване за поене на животните в помещенията за временното им настаняване и освен това подът не е бил равен. В друга кланица, обект на проверка, не е имало ток за зашеметяването на животните с електричество. В департамент Trikala зашеметяването на свинете в посетената от инспекторите на СХВВ кланица е било неефикасно и интервалът между зашеметяването и клането е бил твърде дълъг. Установено е също, че зашеметяването на говедата не е било ефикасно и че не е имало резервно оборудване.
- 111 От всички гореизложени съображения следва, че са били констатирани различни нередности в кланици, разположени в няколко департамента на Република Гърция. Тези нередности се отнасят най-напред до процедурата по зашеметяване на животните, а също и до задължението за бързото им и ефикасно обезкръвяване и накрая до задължението за гарантиране на добра поддръжка и ефикасно използване на инсталациите за зашеметяване и умъртвяване.
- 112 Следователно трябва да се направи изводът, че представените от Комисията доказателства за периода 2003—2006 г. доказват, в съответствие с цитираната в точка 32 от настоящото решение съдебна практика, че Република Гърция не е взела необходимите мерки, за да се съобрази със задълженията си по член 3, член 5, параграф 1, буква г) и член 6, параграф 1 от Директива 93/119.
- 113 Този извод не може да се засегне от довода на Република Гърция, че Комисията не е посочила нито един конкретен случай на животни, по отношение на които

е било нарушено общностното законодателство, нито от довода, че тази държава членка е поправила посочените от Комисията нередности, като е организирала семинари за обучение на ветеринарни лекари.

- 114 Всъщност следва да се отбележи, както изтъква Комисията, че не става дума за това дали тази институция може да установи, че животните в контролираните кланици са били с напълно притъпени сетива и дали може да посочи конкретни случаи, които доказват това. Задачата на Комисията е да установи дали оборудването, необходимо за зашеметяването и умъртвяването, е използвано бързо и ефикасно, за да бъде ограничено страданието на животните в съответствие с разпоредбите на Директива 93/119. Освен това следва да се подчертае, че макар организирането на семинари за обучение на ветеринарните лекари да представлява положителна мярка, от това не следва, че тя може да гарантира сама по себе си спазването на общностното законодателство в областта на защита на животните при клане.
- 115 С оглед на гореизложеното твърдението за нарушение на член 3, член 5, параграф 1, буква г) и член 6, параграф 1 от Директива 93/119 трябва да се счита за основателно.

По твърдението за нарушение на член 8 от Директива 93/119

— Доводи на страните

- 116 Комисията поддържа, въз основа на мисиите, по време на които са констатирани значителни нередности в кланиците, че Република Гърция не е взела необходимите мерки, за да гарантира провеждането на подходящи проверки и осигуряването на подходящ контрол върху кланиците.

- 117 Тя твърди по-специално че тази държава членка не е въвела напълно обявения план за действие. Посоченият план предвиждал пълна инспекция преди края на 2001 г. на всички разположени в гръцките префектури кланици. Освен това тя подчертава, че гръцките органи не са оказали достатъчно сътрудничество на инспекторите на СХВВ, с мотива че някои от кланиците, които е трябвало да бъдат проверени, са недостъпни по причини, обявени само един ден преди мисията.
- 118 В писмената си защита Република Гърция изтъква, че ѝ е трудно да определи със сигурност неизпълнението, в което е упреknата.
- 119 Във всеки случай тази държава членка счита, че не може да бъде упреknата в неизпълнение на член 8 от Директива 93/119, тъй като ветеринарните лекари извършват подходящи проверки, организират се семинари за обучение и всички кланици са обект на преоценка.

— Съображения на Съда

- 120 Съгласно член 8 от Директива 93/119 проверките и контролът в кланиците са отговорност на компетентните органи, на които винаги се осигурява свободен достъп до всички части на кланиците с цел установяване на спазването на тази директива.
- 121 Следва да се отбележи, че макар Република Гърция да изтъква, че компетентните органи са осъществили необходимия контрол, тя не оспорва, че планът за действие, предвиждащ нова проверка на всички гръцки кланици преди края на 2001 г., не е бил въведен напълно към предвидената дата. Посочената държава членка не оспорва също факта, че различните срокове, предоставени на компетентните органи за извършване на проверките и за предоставянето на резултатите от посочените проверки, са удължени без прекъсване и че накрая срокът е бил фиксиран на 30 юли 2005 г. Впрочем от мисия № 7273/2004 е видно,

че Министерството на земеделието и храните е посочило, че компетентните органи са провели проверки в кланиците само в 38 от 54 департамента.

122 Следователно трябва да се направи изводът, че Република Гърция не е приела необходимите мерки, за да гарантира провеждането на подходящи проверки и осигуряването на подходящ контрол върху кланиците, което е била длъжна да направи по силата на член 8 от Директива 93/119.

123 От това следва, че твърдението за нарушение на член 8 от Директива 93/119 е основателно.

124 С оглед на всички гореизложени съображения следва да се установи, че като не е взела необходимите мерки:

— компетентните органи да осъществят задължителен контрол на маршрутните планове,

— да предвиди във фериботните пристанища и близо до тях инсталации за почивка на животните при разтоварването им от корабите,

— да гарантира извършването на ефективни проверки на превозните средства и на животните,

- да гарантира спазването на правилата относно зашеметяването на животните при клане и

- да гарантира провеждането по подходящ начин на проверки и осигуряването контрол върху кланиците,

Република Гърция не е изпълнила задълженията си по член 5, част А, точка 2, буква г), подточка i), първо тире и член 8 от Директива 91/628 и по точка 7, буква б) от глава VII, точка 48 от приложението към същата директива, като и по член 3, член 5, параграф 1, буква г), член 6, параграф 1 и член 8 от Директива № 93/119.

По съдебните разноски

¹²⁵ По смисъла на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. По силата на параграф 3 от същия член Съдът може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея съдебни разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания.

¹²⁶ В случая Република Гърция следва да бъде осъдена да понесе две трети от съдебните разноски, а Комисията — да понесе една трета от съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) Като не е взела необходимите мерки:

- компетентните органи да осъществят задължителен контрол на маршрутните планове,
- да предвиди във фериботните пристанища и близо до тях инсталации за почивка на животните при разтоварването им от корабите,
- да гарантира извършването на ефективни проверки на превозните средства и на животните,
- да гарантира спазването на правилата относно зашеметяването на животните при клане и
- да гарантира провеждането по подходящ начин на проверки и контрол върху кланиците,

Република Гърция не е изпълнила задълженията си по член 5, част А, точка 2, буква г), подточка i), първо тире и член 8 от Директива 91/628/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1991 година за защита на животните по време на транспорт и за изменение на Директиви 90/425/ЕИО

и 91/496/ЕИО, изменена с Регламент (ЕО) № 806/2003 на Съвета от 14 април 2003 година и по точка 7, буква б) от глава VII, точка 48 от приложението към същата директива, изменена с Регламент № 806/2003, като и по член 3, член 5, параграф 1, буква г), член 6, параграф 1 и член 8 от Директива 93/119/ЕО на Съвета от 22 декември 1993 година относно защитата на животните по време на клане или умъртвяване.

- 2) Отхвърля иска в останалата му част.
- 3) Осъжда Република Гърция да понесе две трети от съдебните разноски. Осъжда Комисията на Европейските общности да понесе една трета от съдебните разноски.

Подписи